

troverdig

IDÉHEFTET

– tips til tiltak for å nå strategimålene

modig

hjelpsom

diabetesforbundet

Hvorfor strategi?

Diabetesforbundets strategi 2019-2021 ble vedtatt på Diabetesforbundets landsmøte 12.-14. oktober 2018. Strategien staker ut kursen for de neste tre årene og er kartet vi navigerer etter, slik at vi beveger oss i riktig retning – og i samme retning. Strategien gjør det mulig for oss å jobbe sammen som en helhetlig organisasjon, og gir føringer for hvor vi skal legge innsatsen og fokuset i denne landsmøteperioden.

Det er mye vi kunne gjort for diabetessaken og alle som har diabetes, men for å oppnå mest mulig effekt over tid må vi samle fokuset på noen områder. Strategien hjelper oss å prioritere. Målene i strategien er det som landsmøtet har vedtatt at vi skal bruke ressurser på i Diabetesforbundet denne perioden, uavhengig av organisasjonsledd.

Takk til dere alle sammen for deres innspill på hva vi kan gjøre for å nå målene i neste periode. Deres forslag er samlet i dette idéheftet, som dere kan bruke til inspirasjon når dere skal i gang med å planlegge aktiviteter for neste år. Det er på ingen måte meningen at alle tillitsvalgte skal gjøre alt i denne treårsperioden. Vi skal nå målene i fellesskap. Ved at alle bidrar litt, har vi mulighet til å oppnå dette sammen.

Vi har 70 år med diabetesarbeid bak oss – men i Diabetesforbundet utfordrer vi oss selv til å tenke nytt. Strategien er vedtatt av landsmøtet etter gode og konstruktive debatter. Nå utfordrer vi deg til å være med og trekke lasset. Vi oppfordrer deg til å ta et tak sammen med oss i å utvikle Diabetesforbundet og å skape gode rammer for et godt liv med diabetes – og en framtid uten.

Sentralstyret er svært takknemlig for all den bruk av fritid som den enkelte prioriterer å legge inn i kampen for bedre levevilkår for alle med diabetes. Enten du er tillitsvalgt på lokal-, fylkes- eller nasjonalt nivå, om du deltar på enkelte prosjekter eller bruker tiden din som helsepersonell, er du viktig!

Takk for din innsats, og for at du velger å være en del av Diabetesforbundet.

Sverre Ur
Forbundsleder

Hvordan bruke idéheftet?

I strategien er det tre hovedområder vi skal jobbe med. De tre områdene er valgt på bakgrunn av grundige kartlegginger som ble gjennomført blant våre målgrupper for å finne ut hva som er viktigst for dem. Medlemmer, tillitsvalgte og potensielle medlemmer ble spurt om hvilke behov og ønsker de har, hvor Diabetesforbundet kan bidra.

Resultatet viser at de disse tre områdene er viktigst:

- Diabetesforbundet – hjelper deg å mestre
- Diabetesforbundet – gir kvalitetssikret informasjon
- Diabetesforbundet – styrker din stemme

Innenfor hvert av disse hovedområdene beskrives mål Diabetesforbundet ønsker å oppnå i neste periode. I dette idéheftet finner du tips til tiltak for å oppnå målene i strategien, enten du skal bidra på lokalt, fylkes- eller nasjonalt nivå. Takk til alle tillitsvalgte for deres forslag på aktiviteter og tiltak, som dere finner innunder hvert mål nedenfor.

Som tillitsvalgt i lokallag, fylkeslag eller i det nasjonale leddet, kan du her finne idéer til aktiviteter og tiltak som kan gjennomføres. Dette er ment som et inspirasjonshefte, og dere kan velge de idéene nedenfor som dere ønsker å gjennomføre – eller finne på noe helt annet. Dette idéheftet vil være et levende og elektronisk dokument, det vil oppdateres årlig og ligge tilgjengelig på min side.

Det er hensiktsmessig at hvert lokal- og fylkeslag hvert år setter av ett eller flere møter til å diskutere målene i strategien, samt konkretisere hvilke tiltak lokal- eller fylkeslaget skal iverksette for å nå de vedtatte målene. Som hjelp i dette arbeidet har vi også laget en arbeidsmal i word som dere kan bruke i forbindelse med årsplanleggingen. Den finner dere på min side.

Som tillitsvalgt i lokallag, fylkeslag eller i det nasjonale leddet, kan du her finne idéer til aktiviteter og tiltak som kan gjennomføres. Dette er ment som et inspirasjonshefte, og dere kan velge de idéene nedenfor som dere ønsker å gjennomføre – eller finne på noe helt annet. Dette idéheftet vil være et levende og elektronisk dokument, det vil oppdateres årlig og ligge tilgjengelig på min side.

Diabetesforbundets verdier

Verdiene våre – troverdig, hjelpsom og modig – er roten til alle handlingene våre, og det er slik vi vil framstå for medlemmer og samfunnet. Alle som representerer Diabetesforbundet skal etterstrebe verdiene i alt vi gjør i hele organisasjonen. Vi skal utgjøre en forskjell, og være en interesseorganisasjon med godt omdømme.

TROVERDIG

Når vi er troverdige, gir det oss tillit og respekt. Arbeidet vårt skal være basert på kunnskap og fakta. Vi skal si det vi mener med omtanke og fornuft, og vi skal si det rett fram.

HJELPSOM

Vi er til for å hjelpe og for å gi svar. Fordi vi bryr oss. Fordi vi vet at våre medlemmer – og alle som lurer på noe knyttet til diabetes – til tider trenger alt fra omsorg til praktisk hjelp.

MODIG

Vi skal våge, snakke med sterk stemme og alltid søke å få gjennomslag for det vi kjemper for. Vi skal være modige på våre medlemmers vegne, og på samfunnets vegne.

DIABETESFORBUNDETS VISJON

Vår visjon er hva vi skal strekke oss etter i alt vi gjør. Visjonen er vår framtidsdrøm, og skal motivere oss i alle små og store oppgaver:

Sammen for et godt liv med diabetes – og en framtid uten

Diabetesforbundets oppdrag

Diabetesforbundets oppdrag beskriver hvem og hva vi skal bruke vår tid og våre ressurser på. Oppdraget er forenklet sagt en oppsummering av hele strategien. Vi skal ha fokus på oppdraget vårt i alt vi gjør, og det er deg med diabetes vi jobber for:

Vi skal fremme din sak og gi kvalitetssikret informasjon og veiledning – slik at du får god behandling og har kunnskap og motivasjon til å mestre livet med diabetes.

Mål og forslag til tiltak 2019–2021

DIABETESFORBUNDET – HJELPER DEG Å MESTRE

Vi er hjelpsomme. Vi skal hjelpe deg, slik at du blir bedre rustet til å mestre hverdagen med diabetes. Vi skal være en god samtalepartner og veileder for deg når du trenger det.

Vi skal gi deg verktøy, informasjon og inspirasjon som hjelper deg til god egenbehandling. Vi skal skape arenaer for utveksling av praktisk kunnskap for deg og dine støttespillere.

Vi skal være et inspirerende og inkluderende fellesskap, og gi gode og likeverdige tilbud til alle med diabetes.

MÅL FOR 2019–2021

Medlemskapet i Diabetesforbundet skal bidra til at du blir bedre rustet til å mestre din diabetes

Lokallag	• Skape flere møteplasser og arrangementer, holde foredrag, f.eks. via webinar
Fylkeslag	• Kurs og tilbud tilpasset de grupper som ikke omfavnes av lokallag • Være et bindeledd for lokallagene, og støtte samarbeid på tvers av lokallagene
Nasjonalt nivå	• Etablere et dialogsenter • Videreutvikle velkomstpakken til å bli mer målgruppespesifikk • Synliggjøre fordeler med medlemskap

Legge til rette for god egenbehandling, herunder fysisk aktivitet og gode matvalg, gjennom politisk påvirkning, informasjonsvirksomhet og praktiske verktøy

Lokallag	• Holde medlemsmøter og diakafé om kosthold • Holde ulike kurs som vinkurs, sunn snacks-kurs, bakekurs etc. • Arbeide mer med politisk påvirkning lokalt, for eksempel i kommunestyret, og gi informasjon om lokallagets tilbud • Samarbeide med frisklivssentralene
Fylkeslag	• Organisere messer med egenbehandling som tema • Organisere/send ut informasjon på mail til medlemmene • Skape tilbud og gi informasjon til medlemmer om aktiviteter for barnefamilier
Nasjonalt nivå	• Politisk påvirkning om utstyr • Oppdatere kostholdssidene • Promotere eksisterende informasjonsmateriell • Samarbeide med matvareprodusenter • Utvikle hjelpemidler, for eksempel en «Enklere liv»-brosjyre

Informere om likepersoner som samtalepartnere, og tilrettelegge for lokalt bruk av likepersoner

Lokallag	• Informere medlemmer om likepersonsordningen • Informere om likepersoner på legekontor • I de lokallag hvor man har godkjent likeperson; ha fast tid ukentlig hvor medlemmer enten kan møte likepersonen fysisk eller snakke på telefon
Fylkeslag	• Spre informasjon om likepersoner til lokallagene • Opprette en fylkeskontakt for likepersoner som har ansvar for å følge opp og motivere likepersonene • Invitere alle likepersoner i fylket til likepersonsdag
Nasjonalt nivå	• Utvikle og strukturere oppfølgingen av likepersoner • Lage gode informasjonsbrosjyrer • Markedsføre likepersonsordningen • Sende velkomstbrev til nye medlemmer med informasjon om likepersoner

Jobbe for at helsepersonell kjenner til og anbefaler vårt likepersontilbud

Lokallag	• Informere helsepersonell, for eksempel legekantor, om likepersonsordningen • Spre informasjon om likepersoner på kommuners hjemmesider og sosiale medier • Arrangere temakvelder i lokallaget hvor helsepersonell inviteres
Fylkeslag	• Informere om likepersonsordningen på fylkesforum • Ha dialog med sykehus og andre institusjoner • Velge en kontaktperson som kan stå som mottager av telefoner fra helsepersonell • Arrangere miniform for helsepersonell
Nasjonalt nivå	• Lage informasjonsmateriell om likepersonsordningen til helsepersonell • Kjentgjøre ordningen via nasjonalt Diabetesforum og Diabetesfag

Sørge for at du og dine støttespillere finner relevante aktivitets- og læringstilbud i lokallag, fylkeslag og/eller det nasjonale leddet, gjennom blant annet Diabetesskolen

Lokallag	• Etablere motivasjonsgrupper • Arrangere ulike temamøter • Lage en aktivitetskalender som viser medlemmene hvilken aktivitet de kan delta på i lokallaget • Gi opplæringstilbud til medlemmer ved hjelp av verktøyene i Diabetesskolen
Fylkeslag	• Samarbeid med andre foreninger, f.eks. DNT • Informere tillitsvalgte i lokallag om mulighetene i Diabetesskolen
Nasjonalt nivå	• Arrangere årlige sommerleirer for barn og ungdom • Utvikle kurstilbudet i Diabetesskolen • Informere tillitsvalgte om tilbudene i Diabetesskolen • Arrangere kurs for nye tillitsvalgte

Legge til rette for at det utvikles lokale aktivitetstilbud rettet mot personer med minoritetsbakgrunn som har, eller er i risikozonen for å få, diabetes

Lokallag	• Etablere motivasjonsgrupper for minoriteter • Oppsøke f.eks. mottak, skolesenter, arbeidsplasser med mange minoritetsspråklige, legesentre, nasjonale foreninger • Bruke tolk på arrangementer • Holde foredrag/kurs/spørretimer eller bare sosiale samlinger
Fylkeslag	• Informere helsepersonell om informasjon på andre språk • Delta og oppfordre lokallag til å skape arenaer for innvandregrupper
Nasjonalt nivå	• Gjøre tilgjengelig informasjon på andre språk på nettsiden • Lage faktaark om ulike innvandregrupper og hvordan man kan nå dem som verktøy for tillitsvalgte

Videreutvikle og tilby opplæring til alle tillitsvalgte slik at de får kompetanse til å utføre sine verv

Lokallag	• Invitere personer med fagkompetanse som foredragsholdere på kurs/samlinger • Sette av penger til egenandel slik at tillitsvalgte får gått på nasjonale kurs • Sørge for at alle tillitsvalgte får heftet «tillitsvalgt» • Kunnskapsutveksling mellom gamle og nye tillitsvalgte på årsmøter
Fylkeslag	• Motivere tillitsvalgte i lokallag • Sørge for at alle tillitsvalgte får heftet «tillitsvalgt» • Skape arenaer for opplæring og kunnskap for alle tillitsvalgte i fylket • Kunnskapsutveksling mellom gamle og nye tillitsvalgte på årsmøter
Nasjonalt nivå	• Gi mulighet for erfaringsutveksling blant fylkesledere • Arrangere opplæringsarenaer for tillitsvalgte i hele organisasjonen, eksempelvis grunnkurs for nye tillitsvalgte • Utvikle opplæringstilbudet gjennom Diabetesskolen • Oppdatere tillitsvalgt-heftet jevnlig

Videreutvikle vår rolle som individuell veileder for deg med diabetes

Lokallag	• Markedsføre Diabeteslinjen og likepersoner • Informere medlemmene om tilbudene som finnes lokalt
Fylkeslag	• Markedsføre Diabeteslinjen
Nasjonalt nivå	• Utvikle Diabeteslinjen, kanskje kan den være være kveldsåpent eller andre videreutviklende tiltak • Knytte nye fagprofesjoner til Diabeteslinjen • Lage materiell som viser eksempler (ofte spurte) på spørsmål/svar på Diabeteslinjen • Holde kurs for tillitsvalgte og frivillige i det å være veiledere

Legge til rette for at alle kan gjøre en innsats for diabetessaken

Lokallag	• Legge til rette for at frivillige uten verv kan delta i diabetessaken, alle trenger ikke sitte i styret, men for eksempel bidra på enkeltarrangement • Aktivt spørre medlemmer og andre om de vil bidra • Informere om Diabetesforbundet på stand • Arrangere åpne møter
Fylkeslag	• Legge til rette for at frivillige uten verv kan delta i diabetessaken, alle trenger ikke sitte i styret, men for eksempel bidra på enkeltarrangement • Informere om Diabetesforbundet på stand
Nasjonalt nivå	• Økt satsning på rekruttering av frivillige uten verv • Lage gode systemer for håndtering av frivillige som ikke sitter i styret • Informere om Diabetesforbundet på stand

DIABETESFORBUNDET – GIR KVALITETSSIKRET INFORMASJON

Vi er troverdige. Vi skal være førstevalget for deg som søker informasjon og ønsker å holde deg oppdatert om diabetes. Vi gir kvalitetssikret og uavhengig diabetesinformasjon som bidrar til trygghet, kunnskap og god egenbehandling.

Vi skal bidra til økt kompetanse om diabetes hos helsepersonell, slik at du sikres best mulig behandling. Vi skal stimulere til forskning.

MÅL FOR 2019-2021

Sørge for at du med diabetes, dine støttespillere og helsepersonell finner oppdatert, tilpasset og relevant informasjon i våre kanaler

Lokallag	• Være synlig i sosiale medier • Egen nettside på diabetes.no som jevnlig oppdateres, for eksempel i arrangementskalenderen • Dele ut materiell på møter og arrangementer
Fylkeslag	• Egen nettside på diabetes.no som jevnlig oppdateres, for eksempel i arrangementskalenderen
Nasjonalt nivå	• Fokus på målgruppetilpasset informasjon i alle kanaler • Videreutvikle nettsiden og gjøre informasjonen lettere tilgjengelig

Øke kunnskapen om og forståelse for diabetes i befolkningen

Lokallag	• Stå på stand i nærmiljøet • Samarbeide med andre organisasjoner lokalt om arrangement • Markere Verdens diabetesdag lokalt • Kontakte lokale medier
Fylkeslag	• Holde foredrag om diabetes på relevante arenaer • Markere Verdens diabetesdag • Kontakte lokale medier
Nasjonalt nivå	• Utvikle foredragsmaler som fylkes- og lokallag kan bruke • Lage nasjonale informasjonskampanjer for å øke forståelsen om diabetes blant befolkningen • Markere Verdens diabetesdag • Tilknytte oss populære ambassadører • Få til økt mediedekning

Øke kjennskapen om vårt arbeid og våre tilbud blant medlemmer og potensielle medlemmer

Lokallag	• Synlighet gjennom stands og sosiale medier • Arrangere gode aktivitetstilbud
Fylkeslag	• Synlighet gjennom stands og sosiale medier
Nasjonalt nivå	• Synliggjøre det politiske arbeidet til medlemmene • Reklamere på TV • Være mer aktiv på sosiale medier og i media

Gi tilrettelagt informasjon til personer med minoritetsbakgrunn

Lokallag	• Rekruttere personer med minoritetsbakgrunn til motivasjonsgruppene • Ta i bruk presentasjonsverktøy rettet mot minoriteter (utviklet av det nasjonale leddet) • Dele ut informasjonsmateriell på andre språk på f.eks. flyktningkontor, skoler for innvandrere, mottak, legekantor og apotek
Fylkeslag	• Informere lokallag om hvilket informasjonsmateriell som finnes og motivere til aktivitet • Ta i bruk presentasjonsverktøy rettet mot minoriteter (utviklet av det nasjonale leddet)
Nasjonalt nivå	• Utvikle språk- og kulturtilpassede verktøy og presentasjoner • Større fokus på minoriteter i bladene

Jobbe for at helsetjenesten og apotek når ut med diabetesinformasjon til både dem med kjent sykdom og dem som er i risikozonen

Lokallag	• Dele ut informasjonsmateriell til legekantor og apotek
Fylkeslag	• Arrangere fylkesforum
Nasjonalt nivå	• Utvikle informasjonsmateriell om forebygging av diabetes rettet mot helsepersonell • Arrangere nasjonalt Diabetesforum • Bruke fagpersoner tilknyttet Diabetesforbundet for å nå ut med informasjon

Øke kunnskapen om betydningen av tidlig diagnostisering

Lokallag	• «Stikk deg i tide»-kampanje • Stands med blodsuktermåling
Fylkeslag	• Lage lokal kampanje for å promotere diabetesrisiko.no
Nasjonalt nivå	• Promotere diabetesrisiko.no • Lage informasjonsmateriell om tidlig diagnostisering • Fortsette å utvikle nettinformasjon for helsepersonell

Øke diabeteskompetansen hos ansatte i skoler og barnehager

Lokallag	• Holde kurs for skoler, barnehager og helsepersonell • Dele ut opplæringsmateriell til helsesøstre på skoler • Promotere «Jørgen 6 år»
Fylkeslag	• Holde kurs for skoler, barnehager og helsepersonell • Foredrag på lærermøter
Nasjonalt nivå	• Utvikle Diabetesskolesekken til barnehager • Lage opplæringsmateriell til helsesøstre om diabetes • Lage kortfattede infopakker som kan deles ut til skoleledere, foreldreutvalg, elevråd

Øke diabeteskompetansen til helsepersonell ved sykehjem, hjemmebaserte tjenester og andre institusjoner

Lokallag	• Dele ut informasjon på relevante steder • Etablere kontakt med kommunenes helsevesen • Henge opp informasjonsplakater
Fylkeslag	• Inkludere kommunehelsesektoren på fylkesforum • Holde foredrag
Nasjonalt nivå	• Arrangere nasjonalt Diabetesforum • Lage informasjonsmateriell rettet mot helsepersonell på sykehjem • Lage informasjonsplakater • Lage vervekampanjer rettet mot helsepersonell • Påvirke til at det blir laget en ABC-perm for diabetesomsorg

Øke kompetansen hos helsepersonell om komplikasjoner ved diabetes

Lokallag	• Dele ut informasjon til helsepersonell • Informere om komplikasjoner til helsepersonell • Lage lokale kampanjer om tilpasset diabetesbehandling
Fylkeslag	• Fylkesforum • Be om møter med overordnede ledd i helsetjenesten
Nasjonalt nivå	• Nasjonalt Diabetesforum • Lage informasjonsmateriell om komplikasjoner til helsepersonell • Sak i Diabetesfag

Øke kompetansen blant helsepersonell om psykisk helse som del av diabetesbehandlingen

Lokallag	• Promotere Diapodden til helsepersonell lokalt og på relevante arrangement • Samarbeide med Mental Helse
Fylkeslag	• Foredrag av psykologer på fylkesforum
Nasjonalt nivå	• Promotere Diapodden • Fortsette å styrke faggruppen for diabetespsykologi • Mediesatsning på psykisk helse som del av behandlingen • Øke kjennskapen til tilbud om å snakke med psykolog på Diabeteslinjen

Bidra til mer diabetesforskning innen ulike områder, blant annet gjennom å støtte fagmiljøer og veilede om støtteordninger for forskning

Lokallag	• Promotere viktigheten av diabetesforskning i lokalmedia • Loddsalg-kampanje til inntekt for forskning • Delta i forskningsprosjekter som brukermidvirkere
Fylkeslag	• Loddsalg-kampanje til inntekt for forskning • Delta i forskningsprosjekter som brukermidvirkere
Nasjonalt nivå	• Arrangere forsknings- og stipendiatkonferanse • Dele ut Diabetesforbundets forskningspris • Ha giverkampanje til inntekt for forskning

Formidle og gjøre tilgjengelig forskningsresultater

- Lokallag**
  - Invitere forskere på temamøter
  - Spre informasjon om forskningsnytt i nettverk og lokal media
- Fylkeslag**
  - Spre informasjon om forskningsnytt i nettverk og lokal media
- Nasjonalt nivå**
  - Lage forskningsnytt, f.eks. på nettsiden
  - Ha forskningsstoff i bladet Diabetes
  - Dele ut forskningsprisen
  - Synliggjøre forskning gjennom media

Øke inntektene til Diabetesforbundets forskningsfond for å styrke diabetesforskningen

- Lokallag**
  - Vippskampanje i forbindelse med Verdens diabetesdag
- Fylkeslag**
  - Vippskampanje i forbindelse med Verdens diabetesdag
- Nasjonalt nivå**
  - Be om gaver fra industrien, f.eks. julegaver
  - Lage giverkampanjer

DIABETESFORBUNDET – STYRKER DIN STEMME

Vi er modige. Vi skal kjempe for din sak og styrke din stemme, slik at du med diabetes blir hørt og sikres gode behandlingstilbud og rettigheter.

Gjennom vårt politiske påvirkningsarbeid, og som pådriver for en bedre helse-tjeneste, skal vi jobbe for at du får tilgang til gode helsetjenester og medisinsk utstyr.

Vi skal være en tydelig og synlig aktør som setter diabetes på dagsordenen.

MÅL FOR 2019-2021

Jobbe for at dine rettigheter ivaretas og styrkes

Lokallag	• Informere medlemmer om rettigheter gjennom for eksempel stand eller temamøter • Lokale kampanjer i sosiale medier
Fylkeslag	• Kontakt med kommunen, primærhelsetjenesten og samarbeid med andre organisasjoner som for eksempel FFO i fylket
Nasjonalt nivå	• Informasjonskampanjer om rettigheter • Se på muligheten for å ha rettighetsspesialist på Diabeteslinjen • Jobbe for like rettigheter til alle barn i barnehage og barneskole med individuelle tilpasninger, slik at barnet får en gradvis økning i egenhåndtering av sin diabetes i løpet av barneskolen

Jobbe for at du får den behandlingen og behandlingshjelpemidlene som passer ditt behov best, uansett hvem du er og hvor du bor

Lokallag	• Distribuere informasjonsmateriell til legekontor • Være vakthund i lokale saker • Informere medlemmene om hva de har rett på av behandling og behandlingshjelpemidler
Fylkeslag	• Kontakte kommunen(e) om styrking av kunnskap hos helsepersonell • Ha en tett dialog med helseforetakene og de lokale og regionale sykehusenes avdelinger innen diabetesbehandling • Kontakte fylkespolitikere for å sikre at diabetesbehandling blir prioritert
Nasjonalt nivå	• Møter med ledelsen i helseforetakene om diabetesbehandling • Ha informasjon på nettsidene om behandling • Møter med politikere og myndigheter

Jobbe for at du som har diabetes type 1, eller annen diabetes med komplisert sykdomsforløp, skal ha tilbud i spesialisthelsetjenesten

Lokallag	• Informere medlemmer om rettighetene • Jobbe tverrfaglig opp mot det lokale helsetilbudet, ved å invitere til dialog, møter og temamøter for lokalt helsepersonell
Fylkeslag	• Informere medlemmer om rettighetene • Skape tett dialog med sentrale personer innen de forskjellige helsetjenestene for å informere og kurse disse i diabetes
Nasjonalt nivå	• Arbeide for at det er god samhandling mot fylkene og på tvers i departementene • Påvirke at helsetjenesten bruker behandlingsretningslinjene i praksis • Informasjon til spesialisthelsetjenesten • Skape gode dialoger og være synlig i de nasjonale fora innen diabetesbehandling

Jobbe for at du med diabetes type 2 får styrket oppfølging i primærhelsetjenesten

Lokallag	• Gi informasjon til medlemmene • Jobbe tverrfaglig opp mot det lokale helsetilbudet, ved å invitere til dialog, møter og temamøter for lokalt helsepersonell
Fylkeslag	• Holde kurs i rettighetene/retningslinjene • Arrangere kurs for primærhelsetjenesten • Samarbeide med Lærings- og mestringssentrene
Nasjonalt nivå	• Sikre tilbud om startkurs • Øke diabeteskunnskapen i primærhelsetjenesten • Ha tilgjengelig info på Diabetes.no om «Nasjonal faglig retningslinje» som tema med eventuelle forklaringer for brukere • Kartlegge hvilke tilbud personer med diabetes type 2 får

Sikre gode overganger fra barneavdeling til voksenavdeling, og sikre barn og unges rett til å være på barneavdeling til de er 18 år

Lokallag	• Informere medlemmer om rettigheten
Fylkeslag	• Ha brukermedvirkere på sykehusene/ i helseforetaket
Nasjonalt nivå	• Jobbe mot de regionale helseforetakene så behandlingen blir lik i hele landet • Informasjon til medlemmer om rettigheten og anbefalt overgangsprosess

Sikre god brukermedvirkning i helsetjenesten og i forskningen

Lokallag	• Arbeide lokalt sammen med Rådet for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne • Jobbe med å få folk til å være brukermedvirkere, ta kurs hos FFO i brukermedvirkning
Fylkeslag	• Være pådriver i fylket for brukermedvirkning • Motivere, informere og legge til rette for at brukerrepresentanter får opplæring
Nasjonalt nivå	• Brukermedvirkning med i alle utvalg og nasjonale forskningsprosjekter • Sikre at brukerrepresentantene får opplæring • Sikre gode verktøy for brukerrepresentantene

Jobbe for at du med diabetes skal få tilbud om lovpålagt pasient- og pårørendeopplæring i regi av helsetjenesten

Lokallag	• Informere nye medlemmer om retten til startkurs • Informere fastleger om viktigheten av startkurs • Arbeide mot lokale politikere og helsemyndigheter
Fylkeslag	• Informere fastleger og sykehusene om viktigheten av startkurs • Informere om behandlingsretningslinjer og rettigheter til medlemmene • Skape dialog med fylkeslegen og kommunelegene for å sette temaet på dagsorden • Samarbeide med legeföreningen på fylkesnivå, og bidra til at de informerer deres medlemmer om «Nasjonal faglig retningslinje»
Nasjonalt nivå	• Kreve politisk at startkurs gjennomføres i alle kommuner • Følge med på gjeldende praksis over hele Norge. Kreve endring der dette ikke fungerer som det er tenkt • Lage informasjonsmateriell rundt rettigheter om opplæring og hvordan gå fram

Jobbe for implementering av nasjonal diabetesplan og nasjonal faglig retningslinje for diabetes

Lokallag	• Gjøre tilgjengelig brukerveilederen for nasjonale retningslinjer på alle arenaer hvor vi møter brukere • Gi ut informasjonsmateriell om behandlingsretningslinjene på legekontor, både til legene og til personer med diabetes
Fylkeslag	• Gjøre brukerveilederen for nasjonale retningslinjer tilgjengelig
Nasjonalt nivå	• Sørge for at det alltid er oppdatert brukerveileder for nasjonale behandlingsretningslinjer • Øke kunnskapen om dette blant de tillitsvalgte • Jobbe politisk for økt satsning på implementering

Jobbe for velfungerende diabetesregistre for barn og voksne

Lokallag	• Gi informasjon til medlemmene om at de må be om at legen bruker NOKLUS
Fylkeslag	
Nasjonalt nivå	• Jobbe for å inkludere i «Nasjonal faglig retningslinje» at alle eksisterende kjente og nyoppdagede diabetespasienter hos fastleger må meldes inn i diabetesregistre

Være en del av det internasjonale diabetessamfunnet

Lokallag	• Markere Verdens diabetesdag
Fylkeslag	• Markere Verdens diabetesdag
Nasjonalt nivå	• Delta på IDF (International Diabetes Federation)-kongresser • Samarbeide med andre nordiske diabetesorganisasjoner • Markere Verdens diabetesdag

Skape medlemsvekst, slik at vi kan fortsette å fremme diabetessaken med en sterk og tydelig stemme

Lokallag	• Synliggjøre diabetesforbundet på stand, i lokalmedia, i møte med politikere • Fokus på verving • Ha noen åpne temamøter hvor også ikke-medlemmer kan komme og bli kjent med forbundet • Delta i fora med potensielle medlemmer som f.eks. startkurs • Gjøre seg kjent med, og formidle, medlemsfordelene og fordelene med at vi har mange medlemmer (for eksempel med tanke på politisk påvirkning) • Flere stands med gratis blodsuktermåling, bruke det som arena for medlemsverving
Fylkeslag	• Synliggjøre Diabetesforbundet på stand, i lokalmedia, i møte med politikere • Fokus på verving • Se på muligheten for å skape lokale medlemsfordeler
Nasjonalt nivå	• Synliggjøre Diabetesforbundet i media, i møte med politikere • Fokus på verving og pleie av eksisterende medlemmer • Øke tilfredsheten for medlemskapet blant eksisterende medlemmer • Lage flere relevante medlemstilbud og rabatter • Utarbeide gode verveverktøy for bruk i fylkes- og lokallag

Jobbe for å bremse veksten av diabetes type 2 gjennom å jobbe for bedre folkehelse

Lokallag	• Samarbeide med andre organisasjoner/idrettslag rundt tilbud om lavterskel fysisk aktivitet • Jobbe lokalpolitisk for tilrettelegging av uteareal for økt aktivitet • Samarbeide med folkehelsekoordinator lokalt
Fylkeslag	• Samarbeide med frisklivssentraler
Nasjonalt nivå	• Øke kunnskapen hos beslutningsmyndigheter om effekten av forebygging • Påvirke politikere til å bruke positive prispolitiske virkemidler • Være med i NCD (ikke-smittsomme sykdommer-alliansen)

troverdig

modig

diabetesforbundet

DIABETESFORBUNDET
Epost: post@diabetes.no
Tlf: 23 05 18 00
diabetes.no

hjelpsom